

શ્રી અનાવિલ પુરાણ

(જૂનું ગુજરાતી કાવ્ય)

આ પુસ્તકની આવક શ્રી અનાવલમાં શ્રી શુક્લેશ્વર
મહાદેવના મંદિરમાં એક પુસ્તકાલય માટે વપરાશે.)

૧૯૩૧. ૦-૬-૦

—પ્રકાશક—

છાત્રભાઈ દાણભાઈ દેશાઈ

સોનીફળીઆ-મુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૮૫૪૮૮

પ્રસ્તાવના

શ્રી “અનાવિલ પુરાણ” ૨૫૦ વર્ષ ઉપર વસંતભ નામના કવિએ ગુજરાતી કવિતામાં લખેલું છે. આ પુસ્તકની જે હસ્તલિખિત પ્રત અમને મળી છે, તેજ પ્રમાણે આ પુસ્તક છપાવવામાં આવ્યું છે. ફક્ત ‘અલ્પ’ ને બદલે નકલમાં સર્વત્ર ‘અમ’ હતું તે સુધાર્યું છે. હસ્તલિખિત પ્રત પણ આજથી ૭૫ વર્ષ ઉપર લખાયેલી છે, અને તેથી તેમાં હસ્તે પર હસ્તે થનાં કેટલોક ફેરફાર થયેલો જણાય છે, કારણ કે કેટલીક ભીટીઓ શબ્દ ઓછા હોવાથી તૂટે છે આ પુસ્તકની બીજી હસ્તલિખિત પ્રત મળી શકી નથી, છતાં મળશે એવો સંભવ છે જે દ્વારા કૃપાર્જી મળી શકશે તો વધુ સારા સ્વરૂપમાં બીજી આવૃત્તિ પ્રગટ થઈ શકશે.

આ પુસ્તકની આવક ખર્ચ જતાં જે વધે તે શ્રી શુકલેશ્વર મહાદેવના મંદિરમાં એક પુસ્તકાલયની ખોટ પૂરી કરવા માટે વપરાશે. આશા છે કે આ વિગત ધ્યાનમાં લઈ અનાવિલ જ્ઞાતિમાં આ પુસ્તકનો વધુ પ્રચાર થશે.

—પ્રકાશક—

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૫૪- વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ અનુવિદ્ય ૩૨૧૭

વિષય ૬-૧૬

શ્રી અનાવિલ પુરાણ.

શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥ શ્રી શારદાય નમઃ ॥ શ્રી ગુરુભ્યો નમઃ ॥
 ॥ અથ આખ્યાન અનાવિલ ક્ષેત્રે અનાવિલ પુરાણ લિખિતે ॥

રાગ હરદાસ ચાલ સેહલાની.

શિવ સુત મતિ મુજને દીઓ, ગણપતિ મુદ્ધ નિધાન,
 ગુરુ પ્રતાપે ગાઠશું અનાવલ આખ્યાન-૧
 કલ્યાણી કૃપા કરો સરસ્વતી જીભ્યાએ વાશ,
 ભગવંતને ચરણે નમું તમે પુરો મારી આશ-૨
 પુરાણથી ગાથા લવી ગાથાથી ગીતા ચાર,
 એ ગીતાને હસવું નથી સ્ત્રી પુરૂષ બંનેને અધિકાર-૩
 સ્થાવર જંગમ વિધાત્રા શી રીતે વેદ ભણાએ,
 બ્રહ્મ જ્ઞાએકથી વધારી આ શત કોડ રામાએણુ ગવાએ-૪
 પ્રથમ સૃષ્ટિ બ્રહ્માએ કરી અષ્ટાદશસહસ્ર કુમાર,
 ઉપવિત આખ્યાં વેગે કરીને કૃત્યત્રી તણો અધિકાર-૫
 મુંજ પેરાવી પ્રેમશું ને વેદ ભણુવ્યા ચાર,
 દ્વાદશ વર્ષ ઋતીશયે કરી બ્રહ્મચર્ય પાળે સર્વ બાળ-૬
 રામચંદ્ર તાંહા પુછતા હવા વશિષ્ઠ પ્રત્યે વાત,
 તમે વિસતારીને કહો સ્વામી મુંજ પટ તણી જે ખ્યાત-૭
 વશિષ્ઠ તવ વાણી વદ્યા સાંભળો રાધવ રાય,
 મુળ થકી તે માંડી કહું મુંજ પટ તણો મહીમાય-૮
 ત્રિદેવ તવ ટોળે મળ્યા તેઓએ કયું છે પણ,

હરિહર બ્રહ્મા તહાં ભણે તેઓ વચને નીપાળ્યું વન-૯
 છોડે તે શ્રી મહાદેવજી પૂર્વે વિષ્ણુ સ્વરૂપ,
 ડીંડવા વિષે દીપતાં બ્રહ્મા ભુપ- ૧૦
 ડાળીએ *પારવતી વસે પાતરે શ્રી લક્ષ્મીજીનો વાસ,
 ત્રિદેવી વશે દશ મુળે સાવીત્રી માત- ૧૧
 શપેતી એ દીશે શોભતી પીમલ તણો નહિ પાર,
 વૈશ્ય ક્ષત્રી બ્રાહ્મણ એ ત્રણેને એહ તણો અધિકાર-૧૨
 સાવિત્રીએ સૂત્ર સમારીઆં બ્રહ્માએ ભરીઓ વોર,
 પાંચ ત્રિપરવળ ભરવો વેદ માત્રજી આણવો વોળ-૧૩
 અડતાલીશ સંસ્કાર કરી મંત્ર વાળ્યો બ્રહ્મ ગાંઠ,
 ત્રતી શેર સતાવીશ તાંતણા રહ્યા કટી પ્રમાણે લંબ-૧૪
 પ્રથમ શેરે વિષ્ણુ વસે બીજીએ પ્રગ્નકર,
 ઉપવિત તે પવિત્ર ઘણું ત્રીજીએ શંભુજી હર-૧૫
 ઓંકાર ગણપતિ પુંજીએ સ્થાપના ક્રીધી માત્ર
 જડ ઝાલી નીત્યાએ એનું વાનો લીધો છે રાત-૧૬
 ગોરશ આણ્યા સુરભિ તણા બાહુઆં જમાડ્યાં સાર,
 કડાનો ચર રાંધીઓ મીઠાં +વના અહુણ અન્ન-૧૭
 મસ્તક ઉપર પાન કર્યાં નગ્ન કર્યાં તતકાલ,
 પીડી ચઢાવી પ્રેમશું તમે સ્નાન કરો સર્વ બાળ ૧૮
 પલાશીઓ પવિત્ર ઘણો માંહે વસે બ્રહ્મા ભુપ,
 મુંજો માંહે છે દીપાવીઓ તહાં દર્ભ તે વિષ્ણુ સ્વરૂપ-૧૯

* પાર્વતી. + વિના.

* ૧૩, ૧૪, ૧૫ એ ત્રણ કુંકમાં જનોઈ બનાવવાનો વિધિ છે.

ત્રીશેર ફરી લગી હસ્ત તાણું લંબાણુ,
 ગુમ ગાંઠે ને બાંધીઉં રથું કરી પ્રમાણુ-૨૦
 સૈણિક મુનિ થયા વાડવ સાવિત્રીએ અરધ્યા પુત્ર,
 પ્રેમે લીએ ઓવારણા શક્તિએ ઉતાર્યાં સંપુટ-૨૧
 ચુવા ચંદન ચંપેલ મોગરેલ અગરમ્મ ને અખીલ,
 કસ્તુરી કેશર છાંટણા મુખ જોઈ આંખ્યાં નેત્ર-૨૨
 વન કુલ પહેર્યાં દીપતાં તવ દિવ્ય દાસે કાય,
 દડ કમંડલ હાથમાં ગાલ્યાં જાઈએ જહાં છે જ્ઞાત-૨૩
 પાપે લાગીને કરજોડી વસતા વદે કુમાર,
 પિતામહ આજ્ઞા દીએ એમ બોલ્યા મંદુરી વાણી શાર-૨૪
 ધાતા તાંહાં વિપરિત વદા સુતો સુણોરે વાત,
 કન્યા આણું કોડામણી તમે પરણો સદુ જાત-૨૫
 સૃષ્ટિ ચક્રાવે સર્વ મળી કરે અરાદે વર્ણ,
 બ્રાહ્મણ ક્ષત્રીને વૈશ્ય શુદ્ર રહેશે તમારે શર્ણ-૨૬

કડવું । ૧ । રાંગ સોરઠી

વશિષ્ઠ કહે રઘુનાથને સાંભળો સોરંગ પ્રાણુ,
 બાકુવાં વળતાં શું વદે કહું તે પ્રમાણુ-૧
 બાકુવાં વળતાં તે વદે ધાતા સુણો એક વાત,
 હમને માયામાં ×કાંહી ભોળવો તમારી સૃષ્ટિનો થાશે પાત-૨
 હમો માયાને નવ માંડીએ ભણશું શ્રી પરિવ્રત્ત,
 માયાને નહિ માંડીએ જેથી એસે પુરણુકમ-૩

ઠાણ.

વળતા વાએક ઓયરે હમો માયાને નવ માંડીએ.

ધામ ધ્યાન નારાયણનું નામ સંસારને હમો છાંડીએ-૪

ધાતા વળતા કોપીઆ કોડ કરોરે અપાર,

કહ્યું હમારું નવ માનો તો અપ્રમ મનીઆ થાઓ આવાર-૫ માયા.

સાવિત્રી શાશતાં વધાં પુત્રો વિનંતિ અવિધાર.

મુજ આગળ હીડો મલપતાં, તમો પાળો હમારા લાડ-૬ માયા.

ઉદર તમારે નવ અવતર્યા હમે નહિ કર્યું પય પાન,

હમો મન ઇચ્છાએ અવતર્યા હમો જશું સ્વસ્થાન-૭ માયા

તહાં થકી સહુ હેલાં ગયા જહાં ગંગા કરો ભેટ.

પર્યુકુટિ ખ્લાંધી હેતે કરી પરિશ્રમ સાથે હેન-૮ માયા.

તિલ તુળશી તાલ મૃદંગને ગંગા તટે વાસ,

પરિશ્રમ સરખા શોભતા કાળ કોધ ન આવે પાસ-૯ માયા.

જલપાન કરે ગંગા તણા કંદમુળ કરતા આહાર,

પવિત્રાર્થ એ પાવન ઘણા તહાં રહ્યા હરાડે હજાર-૧૦ માયા.

વિભૂતિ રાગકૃત મહા રૂદ્રાક્ષની ધરતા માળ,

ભક્તિ કરે સહુ ધામની પરિશ્રમ તણા આધાર-૧૧ માયા.

મોહ મચ્છર મુલગાં નહિ ભેળ્યા આલ્મણ પરમ મુગ્ધણ,

રંગ ભોગતે જાણે નહિ ઋષિ વાલ્મીક વદે નીરવાણ-૧૨ માયા.

યજુરવેદ ઝુઝવો પવિત્ર અગસ્ત સંવાદ,

વાલ્મીક કૃત રઘુનાથના વેદ શાસ્ત્ર પુરાણે ખ્યાત-૧૩ માયા.

અહીં થકી પુરણ થયું ઉપવિતનું આવરણ,

હવે વિસ્તારીને કહો ઋષિજી અનાવજા વિવાહ મંગલાચરણ-૧૪ માયા.

નવ માંડીએરે હમો ભણએ પરિશ્રવનેરે ધામ,
નાગચમનું નામ સંસારને છાંડીએરે-૧૫ માયા.

॥ વલણ ॥

સંસારને છાંડીએ નીશ્યે તેમાં નહિ સદેહ.
ઉદ્યોત કહે માયા વિના હરિને સેવીએરે-૧૬

કડવું ૨ ભગ બીલાવર

વાર્ધકી બળાવે લવકુશને તમો સુણો સીતા જાત,
સેતુ બાંધી સમુદ્ર વિષે લંકા ગયા રઘુનાથ-૧
રાવણ કુંભ કરણ હણવા ઇંદ્રજીત મહા રણધીર,
રાક્ષસ મારીને રાજ આપ્યું વિભીષણને રઘુવીર-૨
સીતા લઇને પાછા વળ્યા કપિ સર્વે સાથ,
વિભીષણને સાથ લઇને શાહેર ઉતર્યા નાથ-૩
અગસ્તને આશ્રમ ઉતર્યા સુખ દુઃખની કહી વાત,
રાક્ષસ સર્વ માર્યા લંકા વિષે તેનો શો લાગે પાપ-૪
અગસ્ત કહે રાક્ષસ હણ્યા તે બહુ કીધું કામ,
અધર્મી માર્યાથી સુખી થયા પ્રાતીક નહિ શ્રી રામ-૫
ઋષિ પત્ની પ્રત્યે સીતા વહે સાંભળો મુદ્રા માત,
દોહલે સેતુ બાંધીએ મેઘનાદે આજ્યા વાજ-૬
આચમન મુજ સ્વામી તણું હેલાં કર્યો પેશા ૫,
તેમાં દુઃખ પામ્યા શું બળ કર્યું રઘુનાથ-૭
સીતાજી વળતાં એમ વધાં સાંભળો મુદ્રા કર્ણ,
મુત્ર તુજ સ્વામી તણું માટે શ્રીરામે ન બોલ્યા ચર્ણ-૮

મમ વચન સીતા વધાં ત્યારે મુદ્રા હવા કૃપાલ.
 અગસ્ત્ય પ્રત્યે મુદ્રા વધાં વિચારે સ્વામી દયાળ-૯
 હત્યા ચઢી શ્રી રામને હણ્યા અહ્મ રાક્ષસ કોડ અનેક,
 અગસ્ત્ય આદે સહુ મુનિએ જશનો કલ્પે ઉપદેશ-૧૦
 અડીઆશી સહસ્ત્ર સહાયકારી નિરાકારી નિરંજન રૂપ,
 તેને દાને મહી છુટશે તમે સહાયકારી ભૂપ-૧૧
 અરાઠ સહસ્ત્ર અજો કર્યા તે ને સૃષ્ટિ ચલાવે બાળ
 પિતામહને છળ કરી બાંહે વસ્યા તતકાળ-૧૨
 સહુ થકી આદે કર્યા તે પરિશ્રમ સાથે હેત,
 તેને દાને તમે છુટશે સ્વજન સહીત સમેત-૧૩
 કાવેરી તટ પાવન ઘણું જવ એક ભોમકુમાર,
 જગજ જગાવો એ ભલા ને આપે અહ્મ કુમાર-૧૪
 હનુમાન હાંકા-ઉઠાવો બીડું ગ્રહું તેણે હાથ,
 વાયુ વેગે તે સંચર્યો આવ્યો ઋષિનો જહાં છે સાથ-૧૫
 પરાક્રમ કર્યું તેણે અતિ વજ્રું પ્રેમે તે લાગ્યો પાય,
 અનાદિ નગર વિશે કૃપા કરે આવો તમે ઋષિ રાય-૧૬
 કોણ છે તું અહ્ય યુદ્ધિ કોણ માત તાત ને જાત,
 લાંગુલ દીર્ઘ બીહામણું વદન દીશે વીકરાળ-૧૭
 હનુમાન વળતું એમ વદે સાંભળો મારા સ્વામ,
 માત અંજની જન વાનરો હનુમાન મારૂ નામ-૧૮
 તમેને લેવા પાડ્યો સેવક કહાવું શ્રી રામ,
 છે રામ લક્ષ્મણ ને જનકી શુકલેશ્વરનું ધામ-૧૯

રાજ ઋષિ ત્યાં મહ્યા ધણા જન અનાદિ ગામ,
 કોણુ રામ ત્રક્ષમણુ ને જનકી કોણુ શુકલેશ્વરનું ધામ-૨૦
 કહેરે વનચર તું આંહાં કેમ આવ્યો તારું નહિ આંહા કામ,
 જન આંથી વેગે કરી જ્યાં તારું ધામ-૨૧
 અંજની પુત્ર પુછતા હવા માનસી પ્રત્યે તવ વાત,
 રાજ ઋષિ તમે શું લાવ્યા શી કહી અનાદિ વાત-૨૨
 તવ માનસી એમ વદે અમો કરીએ સહાયકારની સેવ,
 કાયા કોણુ ચલાવતીરે કોણુ થાપ્યો દેવાધિ દેવ-૨૩
 આઘ શક્તિ શરીર ચલાવતીરે જગત જનુની જાણુ,
 પ્રથમ પદ પરિશ્રમનુરે હમો સ્તવીએ પુરૂષ પુરાણુ-૨૪

વલણુ

સ્તવીએ પુરૂષ પુરાણને નેમાં નહિ સદેહરે,
 મહારાજ કહે કથા પરિશ્રમને સેવીએ-૨૫

કડવું ૩ રાગ કલ્પીકાર

વશીષ્ઠ ઋષિ એણીપેરે વધાં સાંભળો લવકુશ અને જ્ઞાત,
 હનુમાનજી તાંહા શું વર્ધો તેનો કડું વિસ્તાર-૧
 જગત માતા જનકી પરિશ્રમ પોતે શ્રી રામ,
 શુકલેશ્વર મહા ઈશ કોણુ આઘ શક્તિ અનાદિ ગામ-૨
 અગસ્ત વશીષ્ઠ વાલ્મીકિ આદે બીજા ઋષિ સોહું,
 તંકા તે કેરો રાય આદે વિભીષણુ જે હોયે-૩
 તવ કીલ કીલાટ તે કરતા હવા શબ્દ કરતા હવાનાકાર,
 મર્વ સુણી અવીસોકતાં વદે વાણીનો નહિ ક્યાર-૪

કાષ્ટ આણીને ચીતા રચી અગ્નિ મુકયો તત્કાળ,
 ફેર દે પડતો હવો માહે એવે કર્યો હાહાકાર-૫
 કેમ બળે તું અલ્પ મતિ આવશું સર્વે સાથ,
 ચીતા તોહાં શીતળ હવી હસીને વગ્નડયા હાથ-૬
 જા હમે નથી આવતા હમે તો કીધીંતી હાસ્ય,
 જા તારા સીતા રામને જાઈ કહે વહંલો પાસ-૭
 તવ હનુમંત દુઃખીઓ થયો મન સાથ કરે વિચાર,
 એ રામ સીતાને માને નહિ હું કરું કવણુ પ્રકાર-૮
 તવ વડ આંતરે જાડને રહી હનુમાન ધરતો કાન,
 કાંહાં મયો આંથી વાનરો હરખ ધરી કહે છે મન-૯
 એકી ફાળે આવ્યો જહાં હતા પરમ ઉદાર,
 સર્વે જણા નહિ આવીએ વિલગ્ન કરે શા માટે-૧૦
 હું જા તું જા કરતાં દુઃખી થયોરે હનુમંત,
 રામ સીતાની આજ્ઞા નહિ જાકી સર્વનો આણુત અંત-૧૧
 બચ વિના પ્રીત નહિ બચથી થાય સર્વ કામ,
 હહ લાજને મુકી સહી હનુમંત પરાક્રમનો નહિ અંત-૧૨
 કોધે તે વ્યાકુળ થયો રક્ત નેત્ર વહિ પ્રમાણુ.
 આદિ પુન્શવન સાથે ઉખેડુ નીરવાણુ-૧૩
 અંજની સુત હું બળ ધણું હનુમંત મહારૂં નામ,
 મારું કહ્યું માન્યું નહિ હવે કરું જે એક કામ-૧૪
 તવ માનસી એમ વધા સાંભળ હમારી વાત,
 હમે કહીએ તેવું માનજે હનુમાન અંજની જાત-૧૫
 એકે આસને સહુ બેસીએ ગંગા તે વન સહુ સાથ,

જો વાહે હમને તું વાંદરા તો સહેજે હમારો શાપ-૧૬
 તવ હનુમંતે રૂપ પ્રગટ કર્યું પરવત પ્રમાણે કાય,
 આરૂઠ તાંહાં કરતા હવા ગાન તાન કરતા જાય-૧૭
 કો પીઠ વીખે ગિરિ શીખર વીખે પુછ વીખે જો નીચ,
 અભિમાન તે કરતા હવા તેના શીશ વિષે આણે પુછ-૧૮
 હેલાં માંહે લઇને આવીયો પેર પેર પ્રીછવ્યા રાગે,
 ત્યારે હરખ્યાં માતા જનકી વધાવી લાગ્યા પાયે-૧૯
 અગસ્ત વસિષ્ઠ લક્ષ્મણ ને રઘુરાય,
 દંડવત ને સધળા કરે હેતે સામા જાય-૨૦
 પ્રદક્ષણા તેણે કરી આલીંગન દીધાં એમ,
 આસન આખ્યાં અભિનવાં પ્રેમે કર્યા પ્રણામ-૨૧
 આવર્જના તહાં કીધી ધણી ચર્ણામૃત લીધાં શ્રીરામ,
 ત્યારે સભા સહુકો એમ વદે તમો બન્ને પધાર્યા શ્યામ-૨૨
 ચારે પાસ જુએ માનસી આશી દીશેરે ઉતપાત,
 કાંહા ગયો આંચી વાનરો ત્યારે ઘોર કીધો સાદ-૨૩
 કાંહા છે હમારી જાહની કાંહા ગયું હમારું વન,
 રઘુનાથે ઉજ્જોદક બાણુ માર્યું ઉજ્જોદક પ્રગટી મંગ-૨૪
 સ્નાન કરો સહુ સામટા દાન લીઓ મહારાજ,
 હમો વ્રત અજ્ઞાયક આચર્યું સર્વે કર્યો નમસ્કાર-૨૫
 ઋષિ અગસ્ત એણીપેર આચર્યા સાંભળો રાઘવરાય,
 પાણી થાલુ એને કરાવો તો આપણો યજ્ઞ પુરણ થાય-૨૬

એ ઝણથી ત્યારે છુટશે શુભ ગતિ પામશે તે વાર,
 જો એ કન્યાદાન લીએ તો પુણ્ય તણો નહિ પાર-૨૭
 અષ્ટાદશ સહસ્ત્ર પિતા તણી એક માત જાત તણી કન્યાય,
 દેવ માર્ગ ચાલીએ અધર્મ ન રચવો અન્યાય-૨૮
 સભા સહુ વિશ્વે હવી શક્યાર્થ લક્ષમણુ રામ,
 ત્રીવા એક વિપરીત હવું સુર અસુરથી નવ થાયે કામ-૨૯

વલણુ

સુર અસુરથી નવ થાએ તેમાં કાંઈ સદેહ નહિ,
 ભણે ભઃ મહારાજ પ્રભુને સેવીએ સદી-૩૦

કડવું ૪ રાગ હુશની.

વાલમીક કહે લવકુશને તમે સાંભળો સીતા જાત,
 અનાવલના વહેવા તણી તમને કહું છું ખ્યાત-૧
 અગસ્ત તવ હરખ્યા તદા વશિષ્ઠે કર્યો વિચાર,
 લક્ષમણુ શીઘ્રે થાએ બેળાવતી વિષે જાએ પાતાળ-૨
 વાસુકી વસે સામગ્રી તે કાંપાવતીની આળ,
 જીબ્યા એધાણી સર્વની સેંચા સમારે આળ-૩
 કરજેડીને લક્ષમણુ વદા કાલી પ્રત્યે તતખેવ,
 પ્રાર્થના તમ તણી અન્ન લત્યા હણશે એવ-૪
 કાંપાવતી વદતાં હવાં મમ જાત અરાઠ હજાર,
 કુળવાન વર જોતા હવા મમ કન્યાથી યશે નિષ્પાપ આપ્યાવાર-૫
 અગસ્ત તવ વદતા હવા કન્યા સર્વ કંદ્રમ,
 મંત્ર જોગે ઋષિજીએ કન્યા કરી નવ યોગન-૬

સર્પ વલ્લભો ઓચરે આ કન્યા ન આપું આજ,
હમારી કન્યા માગતાં તમને ન આવી લાજ-૭
ત્યારે બ્રહ્મણુજી વાણી વદે સાંભળો ઋષિ રાએ,
કન્યા વિના ચાલે નહિ દવે કરવો કવણુ કિપાચ-૮
અગસ્ત વાણી ઓચર્યા સાંભાલો વશિષ્ઠ મુનિજન,
શ્રી નાગને આપણે આપવું નીલપાત્રનું જે પુણ્ય-૯
ત્યારે નાગ મનમાં હરખીઓ કન્યા આપી તતકાળ,
પછે કન્યા લઈને આવીઆ જ્યાં હતા અષ્ટાદશ હજાર-૧૦
માનસી પ્રત્યે રામ વદે હમો કન્યા આણી નાથ,
એ કન્યા તમ યોગ્ય છે તમો પરણો એની સાથ-૧૧
સર્વ જણુ હમો નહિ પરણીએ સાંભળો સીતારામ,
તત હમારૂં વૃથા કીધું જે આપો કન્યા દાન-૧૨
ત્યારે યશ્વ કર્મા તેડાવીઆ તેણે રચ્યો તે મંડપ સાર,
વર કન્યા પરણાવીએ વેગે મા લગાડો વાર-૧૩
લીલા તે વાંસના માંડવા મોગરાએ છવાય.
માત્રીકા માંડી વેગે કરી ગૃહશાંતેક સર્વની થાય-૧૪
કનક કલશે રચી ચોરી નાગ કેશર પાસ,
હમણો તે ભરવો કેવડો તાંહાં અગર કુંચાળે વાસ-૧૫
સર્વને હરખીને સીતા પ્હોંકતાં મરતક આંધ્યો મોડ,
જુસળ મુસળ અરધીને કિતાર્યા સંપટ જોડ-૧૬
ઋષિ વેદ બણતા હવા માનુની મંગળ ગાય,
બણે બાટ ઘેઘાટ દોલ મૃદંગ બહુ વાય-૧૭
નમણે તે નવડાવી સર્વને વસ્ત્ર આપ્યાં સાર,
સીતાજીએ અરધીઆ આનંદ થયો અપાર-૧૮

માયરે સર્વ પધરાવીઆ એસણુ બાજટ સાર,
 ભુપ ભરાવ્યા સર્વને તોરા રત્નોનો નહિ પાર-૧૯
 હસ્તે મદનકુળ બાંધીઆ વહેવા સૂત્ર ધરીઆ કંદ,
 આડા અંત્રાપટ ધર્યા સર્વ વરવહુ કરે મંગળ દટ-૨૦

વલણુ

મળી દટ્ટે દટ્ટરે તહેમાં કાંઈ સંદેહ નહિ,
 ભટ મહારાજ કહે કયા અગ્નચક્રના ગ્નચક્ર કર્યા સદી-૨૧

કંડવું ૫ રાગ હરદાસ ચાલ સોહેની

વાલ્મીક કહે કવકુશને તમે સાંભળો સીતાગત,
 વહેવા તણી જે રીત થઈ હવે કહું છું તેની વાત-૧
 વરરાય વરધોડે ચઢ્યા કહ્યું એ કસ્યપની નાર,
 નવ કુળ એરે વશે કાલી કાંપાવતીની બાળ-૨
 વંશ વિસ્તાર વરતણા માત પિતા વિધાત્રા ગત,
 એ ગત્યા અતિ કુળવંતા કન્યાદાને સવળા હાથ-૩
 અહલ્યા તારા ને મદોદરી સાવિત્રી ત્રિજટા નાર,
 અરધતી અનસુયા કૈકૈયી કૌશલ્યા તે વાર ૪
 ઉર મેલ્યાં અંત્રીક્ષણે માંડવે બાંધ્યા પુષ્ટ કરો કન્યાદાન,
 સીતા માત સંકેષ કરતાં નાગ કન્યાથી રહ્યાં સર્વનાં મન-૫
 વેદ વિદ્યા ગતે વિવાહ કર્યો પરણાવ્યા હરાડે હજાર,
 સંપતિ રીઠ્ઠ સીઠ્ઠ આખ્યાં કન્યા દાન અપાર-૬
 ચર ભક્ષ કરાવ્યા સર્વને વાર ધૃત ને કંસાર,
 ચાવલ આખ્યા વેગે કરી તાંહાં સુપ ભરાવ્યા ચાર-૭

દાગ થલું ને લવણ તાંદુલ તાંદા મુપ પુર્યા ચાર,
 રત્ન કંચન ને ગૌ ઘોડી મહિપી ભોમનું પસાય-૮
 રઘુનાથે તલાં કશણ કરી વેગે તેડયા વિશ્વકર્માય,
 એક નિશાએ રચના રચો માંહે સરાયધી રાહે-૯
 અનાવલ નગરી તણો જોગન દોઢ વિસ્તાર,
 વિશ્વકર્માએ વેગે કરી તાંદા ન લગાડયો વાર-૧૦
 ગરી ઝડપા ગોળ અટારી રત્ન તોરણુ ધાર,
 મોટાં આરણુ ભાગોળે મોલસે મણિ ગતકાર-૧૧
 ધગ્ગ પનાકા છત્ર શોભતાં હવાઈ ઉડે આકાશ,
 એ સર્વથા તાંદાં અભિનવાં દીપક બળે ચોપાસ-૧૨
 હયશાળા ને ગૌશાળાએ બાંધ્યા ધર્મ પ્રશાએ,
 લંકા તે જોવું શોભતું ઇંદ્રભુવન આકાર રચનાય-૧૩
 દુર્ગાની વાગે અભિનવાં ચંગ મૃદંગનો રણકાર,
 પહોર ઘડીઆળાં ધમધમે રાગ શારંગ સાર-૧૪
 સંકટ ટળે શિવ સેવતાં ધોરી જુલે ગભાણુ,
 એ નગરમાં શિવ તણી વરતે છે નીત આણુ-૧૫
 નગરી તે પંચવટી દક્ષીણ પોળે ઇશ,
 અગ્ની હોત્ર અવર હોમતા દિન પ્રત્યે પુજે ઇશ-૧૬
 પ્રથમ પ્રતિમા શિવતણી આદિ અનાદિ દેવ,
 સુર અસુર ત્યાં સેવા કરે પ્રાતીક નહિ લવલેશ-૧૭

વલણુ

પ્રાતીક નહિ લવલેશ રે તેમાં કાંઈ સદેહ નહિ,
 મહારાજ એમ કહે શિવ સેવા એક ચિત્ત રહીરે.

કડવું ૬ રાગ સહૈલાની

ઋષિ વાલ્મીકિ એમ ઉચરે સાંભળો લવકુશ વાત,
 શુકલેશ્વર શું હવું તેની કહું છું ખ્યાત-૧
 ચતુરપૂણ દેવળ રમ્યું એકાદશ ધનુશ પ્રમાણ,
 એકાદશ સ્થંભ રંગ મંડપના વિશ્વે નીરમ્યા નીરવાણ-૨
 કોઈ એક તાં વદતા હવા ધન કાવેરી તટ પાસ,
 સુંદર દેવળ શોભતું મહાદેવજનો વાસ-૩
 દક્ષીણ દિશાએ કાવેરી ઉતરે અગ્નિકા સંન્નિધિ જાણ,
 પૂર્વ દિશાએ બાણ ગંગા એમ શોભી રહ્યાં નીરવાણ-૪
 એ રહ લાગી નગર પાખર બાણ બ્યાધિ હોએ,
 છસે ઉપર કુંપ છત્રીશ વરણે નીપવ્યા રહોએ-૫
 રીદ્ધ સીદ્ધ આપે સર્વને શિદ્ધ તે શિવપુર જાએ,
 ચંદન કરે તે અભિનવાં કિંકરે નવ રહેવાએ-૬
 રોગ બ્યાધિ તવ ભેદે નહિ તે હરિહરનો પ્રતાપ,
 જરાએ મરે સહી સૈકુંડ કૈલાશે વાસ-૭
 ગામેઘ નરમેઘ અગ્નમેઘ અશ્વમેઘ એ સાથે ચાર,
 વિદ્યાર્થી બણતા હવા વેદ ધુનીનો પ્રતાપ-૮
 દિન પ્રત્યે દિન વહી જતા હવા આનંદ અંગ અપાર,
 પ્રાતીક નહિ કોઈ જુહું નવ વેદ પ્રાતીક નહિ લગાર-૯
 સુખે દિન લેતા હવા શિવ અપવાસ બ્રહ્મ વિવેક,
 તમા કોની નહિ તેહને તવ કરે તૃષ્ણા નહિ લવલેશ-૧૦
 શિવ શું સુખે રહે સાથે તાંહા રામ સીતાનું વરદાન,
 અંબર કો લાખતા હવા દેતા અન્નારી દાન-૧૧

સદા વ્રત ઘેર કોણ તણે અતીત અભ્યાગત પામે અન્ન,
 પંચ વર્ણ જમાડતા તે નીને શિવ દરશન-૧૨
 પંચ સત કિપર પંચોતેર કોક રેતા નર ને નાર,
 પુરાણ કો મુણતા લવા જત્રા કરે મહા ભાગ્ય-૧૩
 અષ્ટા દશ સહસ્ત્ર આવરણુ બ્રાત સહી તેમાં નહિ સદેહ,
 પ્રજા પહેડી કેમ ચાલશે રાજ ઋષિ ભાંગો ભેદ-૧૪
 પુત્ર સંતાન કેમ પરણશે અધર્મનો નહિ અંત,
 માયા સંગે પ્હાંધીઆ આવ્યા તાંહા હનુમંત-૧૫

વલણ

આવ્યા તાંહા હનુમંત રે એમાં કાંઈ સદેહ નહિ,
 મહારાજ કહે એ રામ માયા કેમ છુટે સહી-૧૬

કડવું ૭ રાગ હરદાસ

ઋષિ વાદ્મીક એણીપેરે બોલીઆ તમે સાંભળો લવકુશ વાત,
 એક કહે જો સર્વને વારીઆ એક કહે કલ્યા નાકાર,
 એક કહે મુને ગમ્યું નહિ દુઃખી થયું નીરધાર-૧
 વૈદર્ભી ભસ્મી બૂત સ્વદેહથી નિરમળ થયા આ રામ,
 બારે ભવ આપણાં ગયાં તોએ ત સીધ્યા કામ-૨
 દ્રુમ ડાળે આપણને ફરાવીને ભમ્યો હનુમંત,
 હવે તે આંહાથી ગયો નાસી થઈ એકો નિશ્ચિંત-૩
 સર્વથી આઘ આપણા વાંકા નેત્રી વંક,
 એકાદશી તવ કોપીઆ જોણે માતા પ્રજાળી શંક-૪
 માનસી વળતા એમ વધા સાંભળો સર્વ એહ,

કળિગુચમાં બળાહીન થાગ્ને હનુમંત પડગ્ને તેહ-૫
એક ગોત્રમાં ગમન કરે અંગ પ્રાતીક બેપાય,
વિભાગ કીધા ગુજવા સ્નેહી અને ધતિર થાય-૬

ચોથાઈ

લવકુશ તાંહા પુછતા હવા સુણો માતામહ સાક્ષાત,
ઓડક ગોત્ર તે કેમ હવાં તે વિસ્તારી કહો ખ્યાત-૭
વાહ્મીક તવ વદતા હવા સુણો તમે સીતા જાત,
કિતમ કયા પુઝી સદી વિસ્તારી કહું તે વાત-૮
દ્વાદશ ગોત્ર પાડીઆં સદી મધ્યયન કેરી શાખ,
એક ક્ષેત્રેતી પંચ પરવર ભવ ઐહિયની મૂળ જાત-૯
અજ સ્ત્રી વિના જન્મા તેણે અગ્નચીક વ્રત,
માંહે થકા બિશુક હવા મહેદ્ર કરે અંશ-૧૦
માનસી સદિએ નીપજ્યા તેણે એ મસ્તાન,
ભટાચાર્યે ભણાવીઆ માટે ભાડેલા અવિધાન-૧૧
નાયકી ચલાવી સર્વની જેણે કર્યો નકાર,
નાયક પદ તે પામીઆં ઓડક એ કિયાર-૧૨
પંચ ઇંદ્રી જેણે વશ કરી પવિત્ર નેત્રવંત,
વશ કાણુ કાણુ કર્યા માટે વશી પડ્યા તે સત-૧૩
પ્રથમે સર્વને વારીઆ વાર્યા વાર બે ચાર,
તેણે અવારી પડીઆ ઓડકનો વિસ્તાર-૧૪
મત ચલાવી પોતા તણી ઉન્મત્ત થયા મહા તત,
તેણે મહેતા પડ્યા એ ચાર ઓડકનું દપાંત-૧૫
સ્વસ્તી જેણે ભણી ને સચળા ધરીઆ હાથ,

આથ ગુર તો થયા જજમાનના ગુર સાક્ષાત-૧૬
 સ્વહસ્તે ભોભે ધરી શાશે ગ્રહાં તેણે દાન,
 તેણે એ સહસ્ત્ર પડ્યા ઐાદિવ્યનું અવિધાન-૧૭
 એ દાને આહણુ પડ્યા એક દ્રવ્ય ખીણ કન્યાય,
 ઉભયમાં અંતર નહિ અહા પિતા અહાય-૧૮
 સમીધ લેવાને પાઠવ્યા શિષ્યને પાઠવે વનમોગ્ગર,
 તેણે એ પાઠેક પડ્યા એ ઓડકનો વિસ્તાર-૧૯
 ત્રિવાર સર્વને વારીઆ સંધ્યા કરે ત્રિકાળ,
 ત્રવાડી તેણે પડ્યા પ્રયોગ તરપણ ત્રણ વાર-૨૦
 ભટાચાર્ય ગુર ઉભય તણો તેણે ભટ અવિધાન,
 એ ગુર જજમાન ગૌરી તણા ભટ ભાડેલા અગ્નણ-૨૧
 અહા પુત્ર માટે આહણુ ઐાદિવ્ય નામ અવિધાન,
 એ પુરાણે ખીજ નહિ કામે પડ્યા છે નામ-૨૨

પૂર્વ છાંયો

પ્રેમ પાશે બાંધીઆ પરણાવ્યા અરાદ હગ્ગર સાક્ષાત,
 એને જીવિકા કરી આપીએ એનું બોલ્યાં સીતા માત-૨૩
 નીચું જોઈ નીલાળતા ભૂમિ કોતરતા સહુ સાથ,
 નીચાં કામ એ કરે નહિ ધરા સાથે હેત અપાર-૨૪
 આપ શરીરથી કાચે વ્રત કયો અપાર,
 વેગે કરી વળગાડીઆ રામે દાસી કરો તે વાર-૨૫
 અરાદ શહસ્ત્ર માનસી ખેટ સહસ્ત્ર મા નીરવાણ,
 દાદશ સહસ્ત્ર અનાવલા તે ટેક વ્રત પ્રમાણ-૨૬
 રાગ પ્રગ્ન પૂછે નહિ કૃપિ તણો વેમાર,

પશુ પક્ષી અભત અબ્યાગત વરતે વરણ અદાર-૨૬
માનસી એવાય— ચોપાઈ.

માનસી તવ ખોલતા તદા તમેા સાંભળેા રાધવરાય,
જીવ હિંસા છે ખેડે ઘણી પ્રાતીક અંગ લેપાય-૨૮
જન્મ અપરાધ દિન પુકે દંડ કાયાને થાય,
ચાર હત્યા સોમવડ તણી પાંચમી નર્ક પળાય-૨૯
રઘુનાથ તવ વદતા હવા સાંભળેા સર્વ જન,
પ્રાતીક એ સર્વ તમ તણું તે ચરને અશ્વિ વરદાન-૩૦
હજીપતિ કે જીવપતિ તે ઉપર નહિ ત્યાં કોય,
કરશણીને ગત સુર તણી વેદ પુરાણે જોય-૩૧
ઉત્તમ ખેતી નફ્ટ અવારી મધ્યમ તે વેપાર,
નિર્લજ્જ થઈ ભિક્ષા કરે તે સુખ નહિ સંસાર-૩૨
ભૂમિથી આંગળ ચાર ઉંચેા ખેડ તણેા કરનાર,
યજ્ઞ શોભે કીરખી થકી તે ન આવે ગર્ભ વાસ-૩૩
આવેા અધર્મ કોણ કરે જોડી લાંગુલના પુત્ર.
ધરા માતાને પીડતાં તે તણું ન કરે ધર સૂત્ર-૩૪
આકૃંદ કરતી સ્વર્ગ વિષે જન્મતારણ ધેનુ માત,
કળિજીગ દારણ આવશે દુઃખી થશે મમ જાત-૩૫
ઉતમ વર્ણને પીડશે ત્યારે સંભારશે રાધવને જાણ,
અષ્ટ ખટ ચતુર અથવા કરશે પ્રયાણ-૩૬

વલણ

કરશે પ્રયાણ તેમાં કાંઈ સદેહ નહિ,
ન્યારે ઘોર કળિજીગ આવશે ત્યારે થશે સહી-૩૭

કડવું ૮ સુખ પરજીવો.

વાલ્મિક કહે લવકુશને તમે સાંભળો સીતા જાત,
 કણખીની ઉપજ કરી તેનો કહું વિસ્તાર-૧
 શત કોણે છાંડ્યું નહિ તે ભૂમિ દાન લીધો આવાર,
 તમે કો નામ લેો પરિશ્રમનો આધાર-૨
 પ્રજ્ઞ વિના રાગ નહિ રાગ વિના ન રહેવાય,
 ધર્મ અધર્મ જુએ નહિ સુર ભોક કઈ પેર જવામ-૩
 હરામ ખેતર ખેડીએ હરામ નહિ જયકાર,
 સદ્ગતિ નહિ પામીએ કાળે ન હોયે કલ્યાણ-૪
 કૌશલ્યા સુત પુછતા હવા માનસી પ્રત્યે તતકાળ,
 ચતુરભાગ તે ભુપનો આવે નર્ક તણો અધિકાર-૫
 એમાં તો અધર્મ ઘણો સર્વ ધર્મ સમતોલ,
 માયા મમતાએ પડ્યા મહીતળ બોલ્યા સર્વ કો બોલ-૬
 રઘુનાથે શું બહું કર્યું કીરખી તણો વેપાર કાજ,
 પ્રથમ તેને પુછીકે તમે શું લેશો મહારાજ-૭
 કિંચ ભાગ તે તમ તણો ને અરધું હમારું જાગુ,
 સાર જુવાર લણું સહી ગોતર રહું નીવારણ-૮
 બીજે વરસે રામે કહું શાખા હમારો ભાગ,
 અદ્રક કંદ શાખા સહી છલ કર્યો તે કધુનાથ-૯
 ત્રીજે વરસે રાધવે લોભ કર્યો અપાર,
 શાખા મળ બેહુ અમતણા ત્યારે સર્વેએ કર્યો વિચાર-૧૦
 બાદશ સહસ્ત્ર મળી એકડા મત કરી તતકાળ,
 નેત્રેથી જે નીપત્તી મુશળમાં જુવાર-૧૧

ભાવિને તે ભાસ્યું નહિ કોપ ચહ્યો શ્રી રઘુનાથ,
 કર્મ કોઈને મુકે નહિ કોઈ દીધો શાપ-૧૨
 આચાર કુળ બ્રહ્મ થજો દેવ વીસરજો સર્વે રૂપે,
 નવ થયા રાજા રામના પંચ ભોજન ન કરો સુખે-૧૩
 માનસી સર્વે કંપ્યા હવા તવ ડગ્યા દશે દિગ્ગાણ,
 મુહૂર્ત એક મુક્યાં હવી છળ કર્યા વિના અપશય-૧૪
 દોહલે આણી દુભળ્યા સોહેલાં સાર્યાં કાળ,
 માયા પાસે બાંધીઆ તો સહેજો હમારો શાપ-૧૫
 મૃત ન દેખેરે મૃત તણા ને લક્ષ્મણ અતે ન હોય,
 પર્શ પેરે શાખા નહિ સીતાજી પાતાલે ગોય-૧૬
 ધરા કંપારવ થયા ને દિગ્મૂઢ થયા શ્રી રામ,
 સભા સર્વે મૌન હવી કંપ્યા દેવ વિમાન-૧૭
 ધુધુકાર દશે દિશા થયો વિપરિત વાગ્ગ વાગ્યે,
 ચંદ્ર સૂર્ય ઝાંખા થયા હુતાશની શીતલ થાગ્યે-૧૮
 તેત્રીશ કોડ દેવ કોપીઆ કોલાહલ કરે અપાર,
 અરે તમોગ્યે શું કર્યું કાંઠા શાખ્યા રામને આવાર-૧૯
 શાપ દમ શાંત હવા મન સાથ કરે વિચાર,
 લખ્યા લેખ મુકે નહિ અવતાર ભવ સંસાર-૨૦

વલણ

અવતાર ભવ સંસાર નિશ્ચયે તહેમાં નહિ સહેહરે,
 ભટ મહારાજ કહે કથા કહેલાં ન આપે છેહરે-૨૧

કડવું ૯ રાગ હરદાસ

વાલ્મિક વળતા એમ વદા તમો સાંભળો રાજકુમાર,
 શાપની વિધિ કહી પુરૂષ પેરે તે વાર-૧
 શાપે તે સીતા ગઈ લક્ષ્મણ ગયા લોક નાગ,
 રઘુને પુરીએ લઈ ગયા લવકુશ રઘા ખર્ગ-૨
 વિભીષણ તેણે રઘા જાંબુવાન અંગદ ને હનુમાન,
 અગસ્ત વશીષ્ઠ આદે રઘા મૈથુલા દાસી અષ્ટે જાણુ-૩
 પણ શાપ તે સાચા હવા રાત્રે દીધા જોડ,
 આચાર કુળ બ્રહ્મ થયા દેવ વિસાર્યા ઋષિએ તેહ-૪
 અગ્નિ હોત્રનું શત ગયું પંચ યજ્ઞ ને બળીદાન,
 વૈશ્વદેવ ને સધ્યા ગઈ મહસ્થાનનું મોટું માન-૫
 ચોપાઈ વાલ્મીક કૃત,

રામાયણ છે શત કોટિ વિસ્તાર-૬
 વંશાવળી સુણતાં પ્રેમ વધે પ્રાતીક દુર પળાએ,
 રામ નામનો મહીમા છે ઘણો તે પરિશ્રમ માંડ સમાએ-૭
 પાવન થવા લઈ ગયા તેત્રીશ કરોડ અમરેશ,
 રામનામનો મહીમા ઘણો સર્વ દેવાધિ દેવ-૮
 વળી વીશેકે લઈ ગયા પાતાળના પતંગ,
 સર્વ સુણી પાવન હવા શેષ રહ્યું મૃત્યુ ભુવન-૯
 રાક્ષસ ભૂત વિદ્યાધર અબય કરે ભૂમિરામ,
 શીવ વિષ્ણુ એ કયું સહી તેત્રીશ લોક પાવન ૧૦
 શત કોટી દોહન કયું પાવન રામાયણ સાર
 ચોવીસ સદસ્ય રહ્યું સહી મૃત્યુ લોક મોઝાર-૧૧

આધાર શ્રોતા વક્તાને કવિતા પાવન માપે,
 રામનામનો મહીમા મોટો સંસાર ભવ છુટાએ-૧૨
 એહેની નિંદા જે કરે તે અંતકુળ અવતાર,
 અંત્યજથી મરે સહી તે નર્ક ભોગવે સાર-૧૩
 ગર્વધરી સુણવું નહિ અધીર તે અવતાર,
 વાત કરી વિધન કરે મૂઢ ચીત તે થાયે નીરધાર-૧૪
 સર્વથી આઘ એ કહ્યું નહિ સ્થાવર જંગમ મૃત્યુ,
 ત્રિદેવતા આઘ હવા બ્રહ્મ વિષ્ણુ ને મહા રૂદ્ર-૧૫
 આઘ અનાદિ માનસીએ ઉપરાંત નહિ કોએ,
 ખ્યાશી ન્યાતમાં બ્રાહ્મણ જુગમ એ સાથે ચોર્યાશી હોએ-૧૬
 સહુ થકી આદે થયા અનાચાર અભ્યાન વિખ્યાત,
 વ્રત અગ્નચક્ર પાળે સદા કો આગળ ન હોડે હાથ-૧૭
 કિનામ નીપજવી અનાવલા માટે પંદર વર્ણ એ ધાર,
 ચૈત્ર ચક્રદશ પૂર્ણિમાએ નાહીએ તો હત્યા કિતરે ચાર-૧૮
 બાણ મંગામાં સ્નાન કરીને દાન દીએ અપાર,
 શુકલેશ્વર પૂજ્યા વિના પણ્ય નહિ લગાર-૧૯
 ચોર્યાશીએ મુગટમણી રાજ ચતુરી ધ્યાન.
 જંદીપ જોગે જમે અગ્નચક્ર પંચ ધીજ સમાન-૨૦
 મહારાજને ઘેર માન મુકી પાળે અતિ આચાર,
 પવિત્ર પાળે નાગર ખટ કર્મ સાચવે માહારાજ-૨૧

કડવું ૧૦ રાગ હરહાસ.

વાલ્મિક વળતા એમ વદ્યા તમે સુણો રાજ્ય કુમાર,
 બાણગંગા ઉખોલકી તેના પુણ્યનો નહિ ખાર-૧

પ્રાતઃ સમે ગંગા નાહીને શુકલેશ્વર પુજન,
 ઘેર આવી અગ્નિહોત્ર કરવાં ત્રિકાળ સંધ્યા ખરૂં કર્મ.-૨
 એ રીતે સર્વ ધર્મ પાળે ને વેદની ધુની થાયે,
 શુકલેશ્વરના પ્રતાપથી સ્વર્ગ વિષે તે જાણે.-૩
 કીરખી કરી સુખી રહે અધર્મ નહિ લવલેશ,
 રામ સીતાનું દાન લીએ અવરતું નહિ અધિકાર.-૪
 રામ લક્ષ્મણ અયોધ્યા ગયા સાથે તે સીતા નાર,
 ઋષિ સર્વ પોતાને ધામે ગયા અગસ્ત આદે મુનિજન સાર.-૫
 શ્રી રામજી તાંહાંથી ચાલીઆ આવ્યા તાપી કેરે તીર,
 વણ કર્યાથી નામ પડ્યું વીર આવ્યા તે નીરવાણ.-૬
 વળી ત્યાં એક વણ કર્યો તહાં ઘટયા બ્રાહ્મણ સાત,
 તે અનાવણા આણી પુરા કર્યા તે વળી ધરાવ્યાં નામ.-૭
 તેને પૃથ્વીની પ્રસાએ આપી તે ઉપર વળી દાન,
 અહીં થકી પુરણ થયું અનાવણ આપ્યાન.-૮
 વંશાવળી સાંભળે ન્યાતની પુણ્ય થાએ અપરંપાર,
 સંવત સત્તર છેતાલીસ માંહે કર્યો અભ્યાસ,
 પોસ માસે પુરણ હતું અમાવાસ્યા બ્રહ્મવાર.-૯
 નાના ન્યાતે ઔદીચ ટોળકીએ સુર્જપુર માહી વાશ,
 તેહ તણે સુત વલભ કહીએ ગણદેવીમાં કર્યો અભ્યાસ.-૧૦

કાલીઆવાડી તા. જલાલપોરના અનાવલા લક્ષ્મણાઈ મોહનભાઈના
 ભાગવતના ચોપડા પરથી નકલ કરી છે જેઓએ આ નકલ તાંતી
 થેઆના બ્રાહ્મણ દેવશંકરના ચોપડા પરથી નકલ કરી હતી.

જાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર-
છાટુભાઈ ઠાણભાઈ દેશાઈ
સોનીફળીઆ-સુરત.

જાપનાર—
ગોર્વીંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયક
જાપવાનું કેદ્રાણું—
શ્રી “અનાવિલ” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
અરાનપુરી ભાગળ
સુરત.

